

วสุนธรา กนิษฐาหงษ์ 2558: ความขัดแย้งระหว่างชาวประมงกับเจ้าหน้าที่รัฐ
เกี่ยวกับปัญหาการจับปลาด้วยวิธีโพงพาง กรณีศึกษา: ตำบลนาเกลือ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
ปรัชญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการความขัดแย้ง) คณะสังคมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสวัตรี ณ ถลาง, Ph.D. 106 หน้า

การศึกษาเรื่อง “ความขัดแย้งระหว่างชาวประมงกับเจ้าหน้าที่รัฐเกี่ยวกับปัญหาการจับปลาด้วยวิธีโพงพาง กรณีศึกษา : ตำบลนาเกลือ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง” มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อวิเคราะห์ความขัดแย้ง ระหว่างชาวประมงกับเจ้าหน้าที่รัฐกับปัญหาการจับปลาด้วยวิธีโพงพาง 2. เพื่อเสนอแนวทางที่ทุกฝ่ายยอมรับในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ระหว่างชาวประมงกับเจ้าหน้าที่รัฐกับปัญหาการจับปลาด้วยวิธีโพงพาง โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักมีจำนวน 18 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 หน่วยงานภาครัฐ กลุ่มที่ 2 ชาวประมงผู้ประกอบการอาชีพโพงพาง กลุ่มที่ 3 องค์กรชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) 2. การศึกษาเอกสาร 3. การสัมภาษณ์เชิงลึกและไม่เป็นทางการ โดยนำข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดมาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับปรากฏการณ์ต่างๆ ภายใต้กรอบแนวคิดของความขัดแย้ง

ผลการศึกษาพบว่า

1. การวิเคราะห์ความขัดแย้ง ผลการศึกษาแสดงปรากฏการณ์ของความขัดแย้ง เกิดขึ้นใน 3 ช่วงเวลา ระยะที่ 1 เกิดขึ้นเมื่อปี 2553 ระยะที่ 2 ระหว่างปี 2554-2555 ความขัดแย้งได้แผ่ตัวเนื่องจากมีนโยบายปรับเปลี่ยนอาชีพให้ชาวประมง และระยะที่ 3 เกิดขึ้นในปี 2556 ความขัดแย้งปรากฏตัวขึ้นมาอีกครั้ง โดยมีสาเหตุ 3 ประการ ได้แก่ 1) เกิดจากการปราบปรามอย่างจริงจัง 2) การปฏิบัติงานไม่สอดคล้องกัน 3) กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภายใต้ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นสามารถแบ่งประเภทของความขัดแย้ง ดังนี้ ด้านค่านิยม (วิถีชีวิตของชุมชน) ด้านข้อมูล (ลักษณะของเครื่องมือ,ระยะเวลาในการลงโพงพาง และผลการวิจัยของหน่วยงานภาครัฐไม่เป็นที่ยอมรับของชาวประมงโพงพาง) สนับสนุนให้ชาวประมงโพงพางเรียนรู้ว่าเครื่องมือโพงพางไม่ได้ทำลายทรัพยากรชายฝั่ง ด้านผลประโยชน์ (ความยากจน) และด้านโครงสร้างการจัดการ (การเลือกปฏิบัติระหว่างโพงพางกับเครื่องมือประมงอื่นและระบบนายทุนที่ไม่สามารถปราบปรามได้หมด) ผลการวิจัยยังพบว่าสำหรับหน่วยงานภาครัฐ มีประเภทความขัดแย้งด้านโครงสร้างการจัดการ (การปฏิบัติตามขั้นตอนของกฎหมาย) สำหรับจุดยืน จุดสนใจ กลุ่มชาวประมงโพงพางต้องการให้มีการผ่อนผันและยังคงทำโพงพางต่อไป กลุ่มหน่วยงานภาครัฐ มีจุดยืน คือต้องปฏิบัติตามหน้าที่ การรักษากฎหมายเพื่อความสงบเรียบร้อย

2. แนวทางในการแก้ปัญหาความขัดแย้งที่ทุกฝ่ายยอมรับระหว่างชาวประมงกับเจ้าหน้าที่รัฐกับปัญหาการจับปลาด้วยวิธีโพงพาง 1) สร้างความไว้วางใจ 2) ประสานการทำงานของแต่ละฝ่าย 3) การแบ่งกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) สร้างมุมมองการอนุรักษ์ร่วมกัน

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก